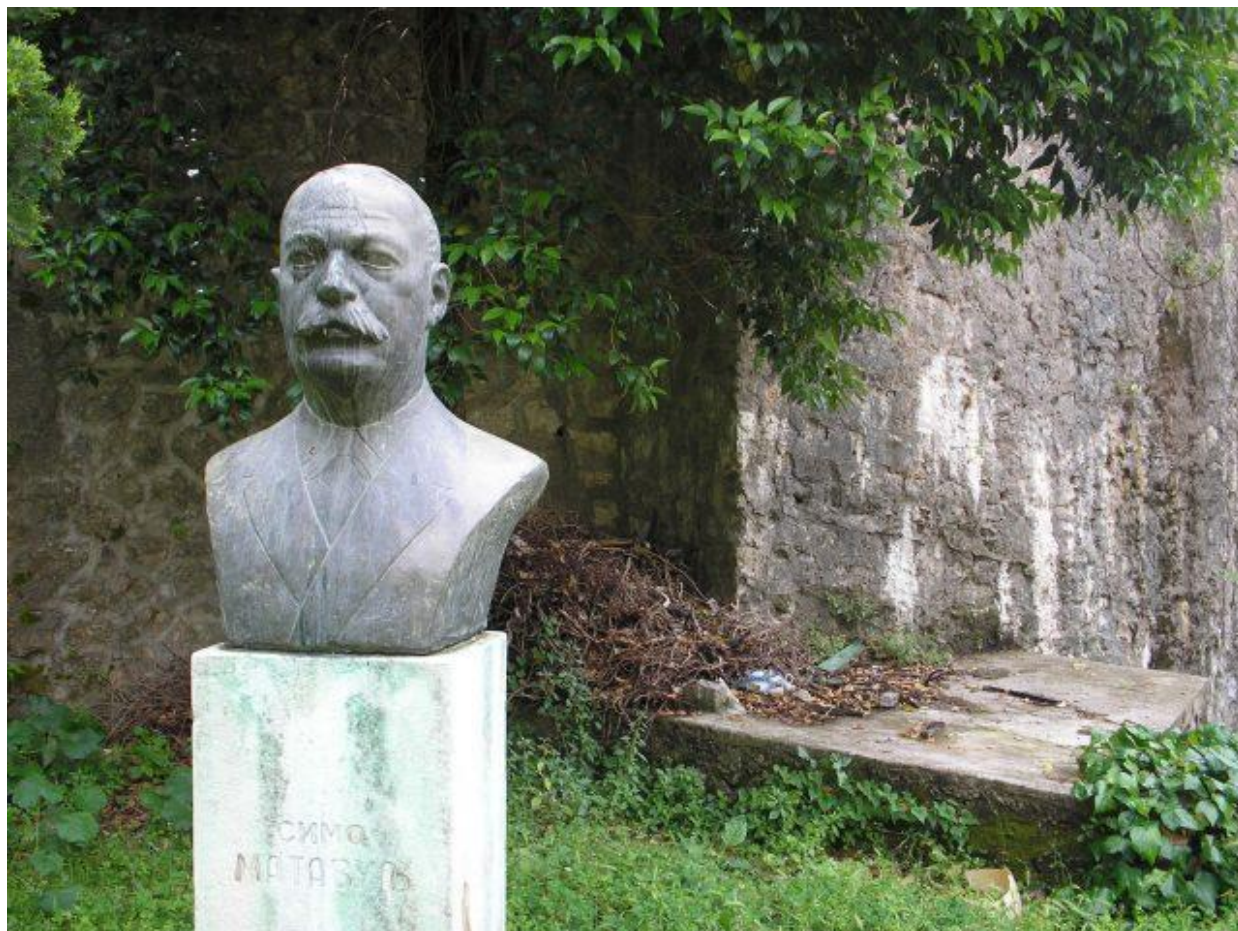

Менталитетски оглед о људима који се okreћу

Од Никола Маловић

21 јануара, 2017

У једном тренутку – биљежи херцеговска градска хроника – локални су берекини на **Степеништу Сима Матавуља** фор фун заротирали бронзану бисту **српског писца Сима Матавуља**. Случај је пријављен полицији, али је у међувремену неки добар шковацин интуитивно вратио бисту (**рад Воја Станића из 1960. г**) у првобитан положај (Фото: Н. М.)

Дуго сам сабирао ту врсту утисака: за недељним ручком причам породици каквих све људи има када се сретну на обалном тргу или на улици.

С једне стране унутар овог огледа имамо људе запослене, који журе послом баш, а са друге – људе који у сред радног времена имају времена да нашироко растегну причу.

У обалном граду живот је спорији, и повлашћен је, јер са сваке терасе и из сваке баште пуца поглед на море.

Али се љепота плаћа тиме што су ван пословне сезоне активности успорене, а вишак времена многима даје лажни осјећај да и другима вријеме тече спорије.

Неки познаници прихватиће контактне реченице: Добар дан!, Како сте? Ке нова?, Честитам, чуо сам!, Је ли боље жена?, Иначе?, Трећи пут ви частите!... а неки људи, богме, забациће невидљиви пипак са све пријањалкама налик оним у хоботнице, па почети да држе говор.

Почеће да успоравају градски крвоток, без све шале.

Тешко би се могли назвати саговорницима они који не престају с парлатином. Код њих је монолог бесконачан. Свак ко има овлашно новинарско искуство или пак филолошки наук, опазитће како су поједини монологичари веома вјешти. Никад не завршавају реченицу, нити цјелину, већ без тачке, са сталним зарезима заплъскују слушаочево уво морем приче.

Друга врста говорника има обичај да током казивања у ходу застане, понекад и повуче слушаоца за рукав, без обзира да ли се овоме жури. Такав тип саговорника застајкиваће сваког часа без нарочитог разлога, и што је најчудније, неће се видно изненадити ни ако жртва настави да хода. Чак ни ако руком покаже: – Идемо, бре!

Потом, опазео сам да има људи који са саговорником разговарају под углом (најчешће од 45 степени), и не гледају га. Дешава се да такви чак и гестикулирају под углом, као да се обраћају невидљивом слушаоцу.

Од свих необичних група људи којима је до приче кад успут сретну човјека кога познају, најчуднији су ми они који се ротирају док казују, чиме чине подгрупу претходне врсте ориџинала. Наиме, ти се људи мало-мало окрећу, обично улијево у односу на онога ко их гледа (?!), чиме изазивају и ротацију саговорника. Неријетко ми се дешава да током саслушавања туђег монолога дугог 10 минута на сред Његошеве улице учиним пуна два круга око властите осе.

Да ме неко пита зашто и откуд, чудом бих се чудио и сам.

Теме пак разговора не треба биљежити јер не доносе никакву ползу. Зато су ваљда **Новљани и запамтили Андрића** као човјека ћутљивог и затвореног. Славни писац није узалуд биљежио како је праве ликове у обалном граду у коме је имао кућу с повлашћеним погледом увијек налазио на маргини, у рибарима, ремућадурима, шковацинима, баркариолима и локадурима. Тај је свијет нешто казивао док је говорио, није фразирао.